

Uitleg pensioenregeling PME pensioenfonds

In dit Pensioen 1-2-3 leest u wat u wel en niet krijgt in onze pensioenregeling. Dat is belangrijk om te weten, bijvoorbeeld als u van baan verandert, arbeidsongeschikt wordt of gaat verhuizen. Pensioen 1-2-3 geeft geen persoonlijke informatie over uw pensioen. Die vindt u wel in Mijn PME op www.pmepensioen.nl/mijnpme en op uw jaarlijkse pensioenoverzicht (UPO). Op www.mijnpensioenoverzicht.nl staat uw totale pensioen.

Uw pensioeninformatie in laag 1, 2 en 3

Pensioen 1-2-3 bestaat uit drie lagen.

- Laag 1 geeft in het kort de belangrijkste informatie over uw pensioenregeling.
- In deze laag 2 leest u meer informatie over alle onderwerpen in laag 1.
- Laag 3 geeft juridische en beleidsmatige informatie van PME.

U vindt laag 1 en 3 op www.pmepensioen.nl/pensioen123. U kunt laag 1 en 3 ook opvragen bij onze afdeling Klanteninformatie, via www.pensioenfondspme.nl/contact.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling?

Ouderdomspensioen

Als u in de sector werkt, bouwt u automatisch pensioen op bij het PME pensioenfonds. Dit doet u via uw werkgever. Het ouderdomspensioen ontvangt u in de maand dat u de AOW-leeftijd bereikt. Uw ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW-uitkering. AOW is het pensioen dat u maandelijks van de overheid ontvangt vanaf uw AOW-datum, zolang u leeft. U ontvangt uw ouderdomspensioen elke maand, zolang u leeft. U kunt uw ouderdomspensioen ook voor of na uw AOW-datum laten ingaan.

Hoeveel pensioen u straks ontvangt van PME, hangt vooral af van de hoogte van uw salaris, de inhoud van uw pensioenregeling en het aantal jaren dat u pensioen heeft opgebouwd. Het ouderdomspensioen wordt vanaf de AOW-datum maandelijks uitbetaald, zolang u leeft. De hoogte van het ouderdomspensioen - op basis van de informatie die op dit moment bij ons bekend is - staat op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) in Mijn PME op www.pmepensioen.nl/mijnpme en op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

De pensioenregeling van PME is een uitkeringsovereenkomst. Elk jaar bouwt u pensioen op over een deel van uw brutosalaris dat u in dat jaar heeft verdiend. U bouwt niet over uw hele brutosalaris pensioen op. PME houdt namelijk rekening met de AOW, die u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt. Het eerste deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'. In 2021 is dit € 14.554. Over het deel van uw brutosalaris hoger dan de salariscgrens (€ 79.719 op fulltime basis in 2021) bouwt u in deze pensioenregeling ook geen pensioen op. Over het brutosalaris min de franchise en tot aan de salariscgrens bouwt u per jaar maximaal 1,815% aan ouderdomspensioen op.

Rekenvoorbeeld:

U verdient € 25.000 bruto per jaar. De franchise is € 14.554. U bouwt in dat jaar 1,815% ouderdomspensioen op over de pensioengrondslag van € 10.446. Dat is € 189,59 bruto in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt is een optelsom van alle jaren plus de eventuele verhoging (indexatie) of verlaging.

Partnerpensioen

Naast uw ouderdompensioen bouwt u ook partnerpensioen op. Uw partner krijgt van PME een partnerpensioen als u overlijdt. Uw partner ontvangt deze uitkering zolang hij of zij leeft. Uw partnerpensioen bestaat uit drie delen:

1. Het deel dat u eventueel al heeft opgebouwd.

2. Het deel dat u gaat opbouwen. Dit is 50% van het ouderdompensioen dat u vanaf 1 januari 2015 tot uiterlijk uw AOW-datum bij PME kunt opbouwen.

3. Het deel dat verzekerd is op risicobasis. Dit is 20% van het ouderdompensioen dat u vanaf 1 januari 2015 opbouwt tot u uit dienst gaat bij uw werkgever.

Afhankelijk van de situatie ontvangt uw partner partnerpensioen:

a) U bouwt pensioen op en u overlijdt voor uw AOW-leeftijd

Uw partner heeft in deze situatie recht op het opgebouwde deel + het nog op te bouwen deel + het deel op risicobasis.

b) U bent nog niet met pensioen, bouwt geen pensioen meer op en u overlijdt

Uw partner heeft in deze situatie alleen recht op het opgebouwde partnerpensioen.

Let op: Dit geldt ook als u na uw AOW-leeftijd met pensioen gaat.

c) U bent met pensioen en u overlijdt

De hoogte van het partnerpensioen dat uw partner krijgt, hangt in deze situatie af van de keuze die u maakte op het moment dat u met pensioen ging. U bepaalt dan hoe u uw opgebouwde pensioen verdeelt in een ouderdoms- en partnerpensioen.

De exacte hoogte van het partnerpensioen ziet u op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en in Mijn PME op www.pmepensioen.nl/mijnpme.

Meer informatie vindt u op onze website www.pmepensioen.nl onder 'Jouw situatie'.

Let op: het partnerpensioen voor uw partner op een moment dat u niet meer in de sector werkt is lager.

Heeft u een ex-partner? Dan heeft uw partner mogelijk geen recht op het totale partnerpensioen, omdat er een deel naar uw ex-partner kan gaan.

Het kan zijn dat uw werkgever een tijdelijke risicodekking voor partner- en wezenpensioen heeft afgesloten. U ontvangt hierover automatisch bericht. Vraag hiernaar bij uw werkgever.

Extra pensioen voor uw partner regelen

Als u met pensioen gaat of wanneer u eerder de sector verlaat, kunt u een deel van uw ouderdompensioen inwisselen voor partnerpensioen. Dat betekent dat uw ouderdompensioen dan lager wordt. Uw partner krijgt dan een hoger pensioen uitbetaald van PME als u overlijdt.

Wilt u extra partnerpensioen voor uw partner in geval van uw overlijden? Dan kunt u bij PME een Anw-hiaatpensioen verzekeren. Kijk voor meer informatie bij 'Welke keuzes heeft u zelf'.

Als u overlijdt, heeft uw partner misschien recht op een wettelijke nabestaandenuitkering van de overheid: de Anw-regeling. Hieraan zijn voorwaarden verbonden. Kijk voor meer informatie op www.svb.nl.

Wezenpensioen

Naast ouderdompensioen en partnerpensioen bouwt u ook wezenpensioen op. Heeft u kinderen? Dan krijgen zij van PME na uw overlijden een uitkering totdat zij 18 jaar zijn. Dit heet wezenpensioen. Daarna krijgen zij alleen nog een uitkering tot maximaal 27 jaar als zij op school zitten of studeren.

De hoogte van het wezenpensioen vindt u op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en in Mijn PME op www.pmepensioen.nl/mijnpme.

Let op: het kan zijn dat uw werkgever een tijdelijke risicodekking voor partner- en wezenpensioen heeft afgesloten. U ontvangt hierover automatisch bericht. Vraag hiernaar bij uw werkgever.

Afhankelijk van de situatie ontvangt uw kind wezenpensioen:

a) U werkt in de sector en u overlijdt

De hoogte van het wezenpensioen voor uw kind is een percentage van uw te bereiken ouderdompensioen. Hoeveel procent van uw te bereiken ouderdompensioen uw kind bij uw overlijden krijgt, hangt af van de vraag of u eerder ook al pensioen opbouwde bij PME. Vanaf 2015 bouwt u 14% wezenpensioen op van het te bereiken ouderdompensioen.

b) U bent nog niet met pensioen en werkt niet meer in de sector en u overlijdt

De hoogte van het wezenpensioen voor uw kind is een percentage van het ouderdompensioen dat u bij PME heeft opgebouwd.

c) U bent met pensioen en u overlijdt

De hoogte van het wezenpensioen voor uw kind is een percentage van het ouderdompensioen dat u bij PME heeft opgebouwd.

Premievrije voortzetting van uw pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Als u voor meer dan 35% arbeidsongeschikt bent verklaard, krijgt u een uitkering van UWV. U krijgt dan te maken met de wet WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen).

Wordt u voor meer dan 35% arbeidsongeschikt verklaard en u voldoet aan de voorwaarden? Dan bouwt u pensioen op over het deel dat u arbeidsongeschikt bent. U betaalt daar geen premie voor.

In Mijn PME op www.pmepensioen.nl/mijnpme en op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) ziet u wat de hoogte is van het opgebouwde pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid. Deze gegevens zijn pas zichtbaar in het volgende kalenderjaar, nadat u van ons bericht heeft ontvangen dat uw arbeidsongeschiktheid verwerkt is.

Meer informatie over de voorwaarden van premievrije pensioenopbouw vindt u op onze website onder 'Jouw situatie'.

Wordt u gedeeltelijk arbeidsongeschikt (tussen 35% en 80%)?

U bouwt pensioen op over het deel dat u arbeidsongeschikt bent. PME betaalt voor het deel dat u arbeidsongeschikt bent de premie (ouderdompensioen, partnerpensioen, wezenpensioen).

De totale premievrije pensioenopbouw hangt af van de mate dat u arbeidsongeschikt bent en het salaris dat u nog verdient. Over het deel dat u werkt, bouwt u normaal pensioen op. U betaalt over dat deel, samen met uw werkgever, de normale premie voor uw pensioenopbouw.

Wordt u volledig arbeidsongeschikt (meer dan 80%)?

U hoeft dan geen premie te betalen voor de opbouw van ouderdompensioen, partnerpensioen en wezenpensioen. PME betaalt uw premie. U bouwt pensioen op over het deel dat u arbeidsongeschikt bent. Alleen over het eventuele deel dat u werkt, bouwt u normaal pensioen op: u betaalt over dat deel, samen met uw werkgever, de normale premie voor uw pensioenopbouw. Als u een verzekering voor extra partnerpensioen (Anw-hiaatpensioen) heeft bij PME, kunt u voor deze verzekering ook premievrijstelling aanvragen.

Pensioenreglement

Hoe de pensioenregeling van PME werkt en voor wie er een pensioen is, staat in het pensioenreglement. Op de website van PME leest u meer over het pensioen bij PME. De salarissgrens voor de basispensioenregeling is per 1 januari 2021 € 79.719 bruto per jaar (fulltime basis).

Aanvullend reglement

Voor pensioenopbouw boven de salarissgrens (€ 79.719 bruto per jaar op fulltime basis) en tot maximaal € 112.189 (2021) heeft PME een aanvullende regeling. Werknemers binnen de sector kunnen hieraan alleen deelnemen als de werkgever de aanvullende regeling 'Pensioenopbouw boven de Salarissgrens' heeft afgesloten. Vraag dit na bij uw werkgever.

Wilt u precies weten wat onze pensioenregeling u biedt? Kijk op www.pmepensioen.nl

Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?

Geen pensioenopbouw boven € 79.719 bruto jaarsalaris

Over uw bruto jaarsalaris tot € 79.719 (in 2021 op fulltime basis) bouwt u via uw werkgever ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen op. U bouwt over uw salaris tussen € 79.719 en € 112.189 niet automatisch pensioen op.

Pensioenopbouw over het bruto jaarsalaris boven € 112.189 is bij PME niet mogelijk.

Wilt u toch pensioen opbouwen over uw salaris vanaf € 79.719 tot en met € 112.189? Dan zijn er de volgende mogelijkheden:

1. Een werkgever kan een aanvullende regeling 'Pensioenopbouw boven de Salarissgrens' afsluiten voor zijn werknemers met een salaris hoger dan € 79.719. Meer informatie over deze aanvullende regeling vindt u op onze [website](#). Of vraag ernaar bij uw werkgever.
2. Als de werkgever geen aanvullende regeling 'Pensioenopbouw boven de Salarissgrens' heeft afgesloten of als u (ook) pensioen wilt opbouwen over uw salaris boven € 112.189, moet u dit zelf regelen. U kunt hiervoor bijvoorbeeld contact opnemen met uw financieel adviseur om de mogelijkheden te bespreken.

Geen arbeidsongeschiktheidspensioen

U krijgt van PME geen arbeidsongeschiktheidspensioen als u arbeidsongeschikt wordt. Als u arbeidsongeschikt wordt, is er dus in aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering (IVA/WIA) geen recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen via uw werkgever

Het kan zijn dat uw werkgever de aanvulling op uw WIA-uitkering verzekert. Als uw werkgever hiervoor is verzekerd, ontvangt u van ons hierover bericht. Het WIA-excedentpensioen van PME is een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen over het salaris boven € 58.307 (2021). Vraag ernaar bij uw werkgever.

Hoe bouwt u pensioen op?

Drie manieren van pensioenopbouw

Na uw pensionering bestaat uw inkomen uit maximaal drie onderdelen:

A. Algemene Ouderdomswet (AOW)

De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid voor iedereen die in Nederland heeft gewoond of gewerkt. U krijgt een volledig AOW-pensioen als u in de 50 jaar voor uw AOW-leeftijd altijd verzekerd bent geweest. De AOW-leeftijd is niet meer voor iedereen gelijk en wordt jaarlijks aangepast. Kijk voor meer informatie over de AOW op www.svb.nl.

Let op: heeft u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen.

B. Het pensioen dat u via uw werk opbouwt

De hoogte van dit pensioen vindt u op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Het UPO ontvangt u één keer per jaar zolang u pensioen opbouwt bij PME. Op het UPO staan uw ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen dat u nu heeft opgebouwd. In Mijn PME vindt u ook de informatie over uw opgebouwde pensioen bij PME. Voor een totaaloverzicht van uw pensioen via al uw werkgevers kijkt u op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

C. De pensioenaanvulling waar u zelf voor zorgt

U kunt zelf een aanvulling regelen op uw AOW en het pensioen dat u opbouwt via uw werkgever. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering – zoals een lijfrente – af te sluiten.

U bouwt pensioen op in een middelloonregeling

Ieder jaar bouwt u pensioen op over een deel van het brutosalaris dat u in dat jaar heeft verdiend. U bouwt niet over uw hele brutosalaris pensioen op. PME houdt namelijk rekening met de AOW die u van de overheid ontvangt als u met pensioen gaat. Het deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'.

Het totale pensioen dat u zo opbouwt, is de optelsom van al die jaren plus de eventuele verhoging (indexatie) of verlaging van uw pensioen. Vanaf uw pensionering ontvangt u uw pensioen elke maand zo lang u leeft. Dit heet een middelloonregeling.

Let op: deze berekening is een inschatting, uw pensioen kan straks hoger of lager zijn dan verwacht.

Opbouwpercentage

Ieder jaar bouwt u pensioen op over een deel van het brutosalaris dat u in dat jaar heeft verdiend. Het deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt, heet 'franchise'.

Over het deel van uw brutosalaris hoger dan de salariscgrens (in 2021 € 79.719) bouwt u in deze pensioenregeling ook geen pensioen op.

Over het brutosalaris min de franchise, tot aan de salariscgrens, bouwt u jaarlijks maximaal 1,815% aan ouderdomspensioen op.

Let op: het brutosalaris waarover u pensioen opbouwt, kan uit een aantal salarisonderdelen bestaan. Zoals bijvoorbeeld vakantietoeslag, een 13e maand, een gegarandeerde winstuitkering en provisie. Over een eventueel variabel salaris, zoals ploegentoeslag en SAO-toeslag, bouwt u alleen pensioen op als u dat met uw werkgever heeft afgesproken. Vraag uw werkgever over welk salaris u pensioen opbouwt.

Rekenvoorbeelden:

Stel: u verdient € 25.000 bruto per jaar. De franchise is € 14.554 (2021). U bouwt in dat jaar 1,815% ouderdomspensioen op over de pensioengrondslag van € 10.446. Dat is € 189,59 in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt is een optelsom van alle jaren plus de eventuele indexatie of verlaging. Als uw salaris hoger is dan de salariscgrens (in 2021 € 79.719) dan bouwt u in deze basisregeling pensioen op tot aan de salariscgrens.

Stel: u verdient € 90.000 bruto per jaar. De franchise is € 14.554 (2021) en de salariscgrens is € 79.719. U bouwt in dat jaar 1,815% ouderdomspensioen op over de pensioengrondslag van € 65.165. Dat is € 1.182,74 in dat jaar. Het ouderdomspensioen dat u bij pensionering ontvangt is een optelsom van alle jaren plus de eventuele indexatie of verlaging.

U en uw werkgever betalen beiden voor uw pensioen

U en uw werkgever betalen iedere maand aan uw pensioenpremie. De pensioenpremie wordt ingehouden op uw salaris en betaald aan PME. Uw deel van de pensioenpremie staat op uw loonstrook. De premie die uw werkgever betaalt staat niet op uw loonstrook en kunt u bij uw werkgever navragen.

Welke keuzes heeft u zelf?

Waardeoverdracht

Verandert u van baan en gaat u daardoor naar een andere pensioenregeling? De hoogte van uw opgebouwde pensioen per jaar bepaalt wat er met uw pensioen gebeurt. Het meenemen van uw opgebouwde pensioen van het ene naar het andere pensioenfonds heet waardeoverdracht. Is uw opgebouwde pensioen hoger dan € 503,24 (in 2021) per jaar dan beslist u zelf of u uw pensioen meeneemt.

U regelt waardeoverdracht bij uw nieuwe pensioenuitvoerder. Laat u hier vooraf goed over informeren. Denk goed na of waardeoverdracht zinvol voor u is. Of waardeoverdracht een goede keuze is, hangt onder andere af van de financiële situatie van uw huidige en van uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Let daarom goed op de volgende zaken:

- Een pensioenuitvoerder die financieel gezond is en een hogere dekkinggraad heeft, verhoogt uw opgebouwde pensioen bijvoorbeeld eerder. U vindt informatie over de dekkinggraad van een pensioenfonds vaak op de website van het fonds. Houd er wel rekening mee dat de financiële situatie van een pensioenfonds kan veranderen.
- Kijk goed of de hoogte van het partnerpensioen verandert. Vaak is het partnerpensioen een percentage van het ouderdompensioen. U vindt de hoogte van het partnerpensioen (ten opzichte van het ouderdompensioen) in het pensioenreglement.
- Kijk ook goed na of u pensioen moet blijven opbouwen zodat uw partner in aanmerking komt voor partnerpensioen wanneer u overlijdt. Of ontvangt uw partner ook partnerpensioen bij uw overlijden terwijl u geen pensioen meer opbouwt bij het vorige fonds?

Als u waardeoverdracht wilt aanvragen, dan vult u het aanvraagformulier 'Uw pensioen overdragen' in en stuurt dit getekend naar ons op. U kunt waardeoverdracht ook aanvragen in Mijn PME en logt in met uw DigiD.

Is de beleidsdekkinggraad van uw vorige pensioenfonds(en) en/of PME lager dan 100%, dan wordt uw aanvraag tijdelijk stopgezet. Zodra de financiële situatie van uw vorige pensioenfonds(en) én PME 100% of hoger is, nemen wij de aanvraag in behandeling. Kijk voor de laatste dekkinggraad van PME op www.pmepensioen.nl/dekkinggraad.

Is uw opgebouwde pensioen minder dan € 503,24 (in 2021) per jaar en hoger dan € 2 per jaar dan zorgt PME er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder. PME checkt daarom jaarlijks bij www.mijnpensioenoverzicht.nl of u pensioen opbouwt bij een nieuwe pensioenuitvoerder. Heeft u geen nieuwe pensioenuitvoerder? Dan blijft uw pensioen bij PME. Is uw opgebouwde pensioen € 2 per jaar of minder dan krijgt u dat pensioen niet. Dat is wettelijk zo bepaald. De vrijgekomen waarde van deze kleine pensioenen vloeien dan terug naar het fonds.

Pensioenregelingen vergelijken

Met de Pensioenvergelijker kunt u twee pensioenregelingen snel en eenvoudig met elkaar vergelijken. Als u dat wilt doen, gebruik dan de Pensioenvergelijker. Deze staat op www.pmepensioen.nl/pensioen123.

Vrijwillig aanvullend verzekeren

Als u denkt dat uw partner na uw overlijden onvoldoende inkomsten heeft, kunt u via PME een vrijwillig aanvullende risicoverzekering afsluiten. Dit heet Anw-hiaatpensioen. Uw partner ontvangt dit extra partnerpensioen tot de laatste dag van de maand voorafgaand aan de maand waarin uw partner de AOW-leeftijd bereikt.

De premie wordt jaarlijks vastgesteld. De hoogte van de premie is afhankelijk van uw leeftijd, de leeftijd van uw partner en het verzekerd bedrag. Uw werkgever betaalt de premie voor uw Anw-hiaatpensioen en mag de premie inhouden op uw salaris. Bereken de Anw-hiaatpensioenpremie via de rekenmodule op www.pmepensioen.nl/deelnemer/situatie/bijzonder/anw-hiaat. U ziet de hoogte van de premie op uw loonstrook.

Meer informatie vindt u op www.pmepensioen.nl onder 'Jouw situatie' op de pagina 'nieuwe baan'. Wilt u Anw-hiaatpensioen afsluiten? Dat gaat het snelst via Mijn PME. Kun of wilt u niet digitaal aanvragen? Vraag dan een offerte aan via de afdeling Klanteninformatie.

Ouderdompensioen ruilen voor partnerpensioen

Is er geen of te weinig partnerpensioen voor uw partner als u komt te overlijden? Als u met pensioen gaat of eerder de sector verlaat, kunt u een deel ouderdompensioen inwisselen voor extra partnerpensioen. U krijgt dan een lager ouderdompensioen. Maar uw partner krijgt dan wel een hoger pensioen van PME als u overlijdt.

Let op: wanneer u ouderdompensioen inwisselt vóór de datum waarop u met pensioen gaat dan kunt u dit op de datum dat u met pensioen gaat terugwisselen. Wanneer u ouderdompensioen inwisselt op de datum waarop u met pensioen gaat, dan is dit een eenmalige keuze! U kunt het partnerpensioen dan niet meer terugwisselen naar ouderdompensioen. Meer informatie over het inwisselen van pensioen vindt u op onze website onder 'Jouw situatie' op de pagina 'Keuzes pensioen'.

Partnerpensioen ruilen voor ouderdompensioen

Naast ouderdompensioen bouwt u ook partnerpensioen op. Er kunnen redenen zijn waarom u het partnerpensioen, of een deel daarvan, wilt inwisselen voor een hoger ouderdompensioen. Misschien heeft uw partner zelf een goed pensioen of misschien heeft u geen partner (meer). Het inwisselen van partnerpensioen vult u in op het aanvraagformulier voor ouderdompensioen. Als u een partner heeft, moet hij of zij het wel eens zijn met de keuze en het formulier mee ondertekenen.

Let op: u kunt partnerpensioen inwisselen voor ouderdompensioen op het moment dat u met pensioen gaat. Dit is een eenmalige keuze! U kunt uw keuze dan niet meer ongedaan maken. Krijgt u een partner nadat uw pensioen is ingegaan? Dan komt deze partner niet in aanmerking voor partnerpensioen.

Meer informatie over het inwisselen van partnerpensioen voor een hoger ouderdompensioen vindt u op onze website www.pmepensioen.nl onder 'Jouw situatie' op de pagina 'Keuzes pensioen'.

Heeft u geen partner?

Kies dan als u met pensioen gaat altijd voor het inwisselen van uw partnerpensioen voor extra ouderdompensioen. U heeft namelijk niets aan het opgebouwde partnerpensioen.

Als u deels met pensioen gaat

Wilt u voor uw AOW-datum meer vrije tijd maar nog niet volledig stoppen met werken? Overleg met uw werkgever de mogelijkheden binnen het bedrijf. Deeltijdpensioen is dan een mogelijkheid. U gaat dan voor een deel van uw werktijd met pensioen. Voor het andere deel blijft u werken en over dat deel pensioen opbouwen. Uw totale pensioen wordt iets lager omdat u een deel eerder opneemt. U kunt met deeltijdpensioen op zijn vroegst vanaf 55 jaar. Uiterlijk vijf jaar na uw AOW-datum gaat u volledig met pensioen. Uw deeltijdpensioen is minimaal 20% van het volledige pensioen.

Vraag deeltijdpensioen minstens drie maanden voor de gewenste ingangsdatum zelf aan. Neem hiervoor contact op met afdeling Klanteninformatie. Meer informatie over de keuzes die u kunt maken vindt u op onze website.

Pensioen vervroegen of uitstellen

U kunt eerder met pensioen gaan. Uw pensioen wordt dan wel per maand lager, omdat wij het opgebouwde pensioen over een langere periode moeten betalen. Als u eerder dan uw AOW-leeftijd met pensioen gaat, moet u er rekening mee houden dat de AOW later ingaat dan uw vervroegde ouderdompensioen. Kijk op www.svb.nl wanneer uw AOW ingaat.

U kunt ook langer doorwerken en uw pensioen later laten ingaan. Dit kan tot vijf jaar na uw AOW-leeftijd. Hierdoor wordt uw pensioen per maand hoger. Vanaf AOW-datum bouwt u geen pensioen meer op.

Wat eerder of later met pensioen gaan betekent voor uw pensioen berekent u eenvoudig in de pensioenplanner op Mijn PME.

Beginnen met een hoger of lager pensioen

U kunt de keuze maken om eerst een paar jaar een hoger ouderdomspensioen te ontvangen en daarna een lager ouderdomspensioen.

U kunt ook de keuze maken om eerst een paar jaar een lager ouderdomspensioen te ontvangen en daarna een hoger ouderdomspensioen.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u hier eenmaal voor gekozen heeft, kan het niet meer ongedaan worden gemaakt.

Het beginnen met een hoger pensioen kan handig zijn als u een jongere partner heeft die nog geen AOW-uitkering krijgt. Of om uw pensioen van PME te verhogen tot uw AOW-uitkering van de overheid ingaat. De Belastingdienst stelt hieraan wel bepaalde grenzen. PME houdt daar rekening mee bij uw aanvraag.

Hoe zeker is uw pensioen?

Welke risico's zijn er?

Vanaf het moment dat u begint met pensioen opbouwen tot de laatste pensioenuitbetaling kan wel 60 jaar zitten. In zo'n periode verandert de wereld waardoor risico's kunnen ontstaan die uw pensioen bedreigen. Als mensen gemiddeld ouder worden, moet hun pensioen langer worden uitbetaald. PME moet dan meer geld hebben dan waar eerst op werd gerekend en waarop de pensioenpremie was afgestemd. De rente beïnvloedt de waarde van pensioenen. Pensioenuitvoerders maken van tevoren een inschatting hoeveel nodig is om de pensioenen te kunnen uitbetalen. Hoe lager de rente, hoe meer geld PME 'in kas' moet hebben om later alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Ook de beleggingsresultaten kunnen tegenvallen. Daarom zorgt PME ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten.

Het fondsbestuur van PME besluit over het beleid over de hoogte van de premie en de indexatie. Het indexatiebeleid wordt gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad van PME. De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde van dekkingsgraden over de laatste twaalf maanden.

Meer informatie over onze financiële situatie en de beleidsdekkingsgraad staat in ons jaarverslag op www.pmepensioen.nl.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad laat zien hoe PME er financieel voor staat. Met een beleidsdekkingsgraad onder de 110% kan er geen toeslag verleend worden. Dan groeit uw pensioen niet mee met de prijsontwikkeling. Door nieuwe strengere regels van de overheid en de nog steeds onzekere economie verwacht PME dat er de komende jaren geen indexatie kan worden verleend. De hoogte van de dekkingsgraad vindt u op www.pmepensioen.nl/dekkingsgraad.

Houdt uw pensioen zijn waarde?

PME streeft ernaar uw pensioen ieder jaar te laten meegroeien met de stijging van de prijzen.

Het jaarlijks verhogen van de pensioenen wordt indexatie genoemd. Of wij de pensioenen kunnen verhogen, hangt af van de financiële situatie bij het fonds.

Wij verwachten uw pensioen de komende jaren niet te kunnen verhogen. Dat komt omdat de dekkingsgraad op dit moment te laag is. Ook een verlaging van de pensioenen valt de komende jaren niet uit te sluiten. In 2021 worden de pensioenen niet verlaagd, vanwege een tijdelijke versoepeling van de regels door minister Koolmees.

De dekkingsgraad laat zien hoe PME er financieel voor staat. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden.

- Is de beleidsdekkingsgraad in een jaar lager dan 110%? Dan is het wettelijk niet toegestaan de pensioenen te verhogen.
- Is de beleidsdekkingsgraad boven de 110%? Dan besluit het bestuur van PME of de pensioenen kunnen worden verhoogd en met hoeveel.

Voor indexatie heeft u geen premie betaald. Uw pensioen wordt alleen verhoogd als de financiële positie van het fonds dit toelaat.

De opgebouwde pensioenen zijn per 1 januari 2021 niet verhoogd, maar ook niet verlaagd

In onderstaand overzicht ziet u hoe de pensioenen over de afgelopen tien jaar zijn aangepast.

Jaar	Verhoging per 1 januari van het jaar	Verlaging per 1 januari van het jaar	Stijging prijzen in voorafgaand jaar*
2020	0%	0%	1,49%
2019	0%	0%	1,73%
2018	0%	0%	1,36%
2017	0%	0%	-0,32%
2016	0%	0%	0,81%
2015	0%	0%	0,59%
2014	0%	0,5%	1,68%
2013	0%	5,1%	2,43%
2012	0%	0%	2,42%
2011	0%	0%	1,38%

*Prijsstijgingen over de periode 1 juli - 1 juli voorafgaand, gebaseerd op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De financiële positie van PME is niet voldoende

PME dient voor 1 april 2021 een nieuw herstelplan in. In dit plan staat welke maatregelen PME neemt om de financiële positie van het fonds te verbeteren.

Kijk voor meer informatie over het herstelplan, de meest actuele dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad op www.pmepensioen.nl. Wilt u een kopie van het herstelplan? Dan kunt u dit aanvragen bij de afdeling Klanteninformatie.

Als er een tekort is

Komt PME ondanks alle voorzorgen toch geld tekort om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen? Dan moet er iets gebeuren. PME heeft de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: niet indexeren of de toekomstige opbouw verlagen. Toekomstige opbouw wordt niet verlaagd om herstel te bevorderen. Het bestuur kan ook kiezen voor een combinatie van maatregelen of nog andere keuzes maken. De premie is in 2021 verhoogd. In het uiterste geval kan PME uw opgebouwde pensioen of pensioenuitkering verlagen. In de afgelopen jaren verlaagde PME de pensioenen als volgt:

Jaar	Verlaging
2020	0%
2019	0%
2018	0%
2017	0%
2016	0%
2015	0%
2014	0,5%
2013	5,1%
2012	0%
2011	0%

Welke kosten maken wij?

PME maakt verschillende kosten om de pensioenregeling uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan kosten voor de administratie. Daar vallen de kosten voor de uitbetaling van de pensioenen en de incasso van de premies onder.

Daarnaast zijn er kosten om het vermogen te beheren. Beleggen van het vermogen kost geld. Wij betalen bijvoorbeeld de partijen waaraan wij vragen om het vermogen te beleggen. Ook maken wij transactiekosten. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten die de beurs in rekening brengt bij de aankoop of verkoop van aandelen of obligaties.

In ons jaarverslag vindt u een overzicht van de kosten die wij maken. Omdat PME voor zoveel mensen het pensioen regelt, kunnen we de kosten voor uw pensioen (denk aan vermogensbeheer, administratie en communicatie) laag houden. Daardoor blijft er meer over van uw pensioenpremie voor de opbouw van uw pensioen. PME is geen commerciële organisatie en heeft niet als doel winst te behalen.

Wanneer moet u in actie komen?

Als u bijna of eerder met pensioen gaat

Gaat u bijna met pensioen? U ontvangt zes maanden van tevoren uw pensioenvoorstel van ons. Stuur dit voorstel binnen drie maanden naar ons terug.

Wilt u eerder met pensioen? Neem contact op met onze afdeling Klanteninformatie of maak een afspraak met uw pensioenconsulent. Zij zorgen er dan voor dat u een pensioenvoorstel van ons krijgt.

Let op: wanneer u pensioen bij ons heeft aangevraagd dan is uw keuze definitief. U kunt de datum waarop u met pensioen gaat dan niet meer veranderen.

Als u verandert van pensioenuitvoerder

Als u van baan verandert en daardoor aan een andere pensioenregeling deelneemt, kunt u ervoor kiezen om uw opgebouwde pensioen mee te nemen. We noemen dat waardeoverdracht. U regelt waardeoverdracht bij uw nieuwe pensioenuitvoerder. Laat u hier vooraf goed over informeren.

Of waardeoverdracht een goede keuze is, hangt onder andere af van de financiële situatie van PME en van de andere pensioenuitvoerder. Als u besluit geen waardeoverdracht aan te vragen, dan blijft uw pensioen staan bij de andere pensioenuitvoerder. Is uw opgebouwd pensioen minder dan € 503,24 (in 2021) per jaar en hoger dan € 2,- per jaar dan zorgt PME er automatisch voor dat uw pensioen meegaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Als u arbeidsongeschikt wordt

Stel u raakt arbeidsongeschikt. Dat heeft meestal gevolgen voor uw salaris. Een verandering in uw salaris heeft ook gevolgen voor uw pensioen.

Als u voor meer dan 35% arbeidsongeschikt wordt en een WIA-uitkering ontvangt, dan kunt u (gedeeltelijke) pensioen blijven opbouwen. PME betaalt de premie voor het deel dat u arbeidsongeschikt bent.

Ga voor informatie naar uw werkgever. Op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) kunt u zien of er voor u een aanvulling op de WIA-uitkering van de overheid is verzekerd.

De premievrije pensioenopbouw is afhankelijk van de mate van uw arbeidsongeschiktheid. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw arbeidsongeschiktheid voor uw pensioen in kaart brengt. U moet ons zelf informeren over uw arbeidsongeschiktheid.

Als u gaat trouwen of samenwonen

Trouwen, geregistreerd partnerschap of samenwonen is een bijzondere gebeurtenis. Ook voor uw pensioen. U bouwt namelijk bij PME naast ouderdompensioen ook pensioen op voor uw partner. Trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan is voor uw pensioen bij PME hetzelfde. Uw partner heeft na uw overlijden recht op partnerpensioen bij PME.

Is het partnerpensioen niet genoeg voor uw partner om van rond te komen? Dan kunt u een Anw-hiaatpensioen verzekeren. Deze verzekering zorgt voor extra partnerpensioen. Uw partner ontvangt het extra partnerpensioen tot hij of zij AOW krijgt. Kijk voor meer informatie op pmpensioen.nl/anwhiaatpensioen.

Let op: als u ongehuwd samenwoont, heeft uw partner niet automatisch recht op partnerpensioen na uw overlijden. Uw partner moet voor partnerpensioen aan bepaalde voorwaarden voldoen. U moet ook een samenlevingsovereenkomst of -verklaring van de notaris hebben en deze naar PME opsturen.

Als u en uw partner uit elkaar gaan

Als u en uw partner uit elkaar gaan, kan dat grote gevolgen hebben voor uw pensioen. Uw ex-partner heeft volgens de wet namelijk recht op (een deel van) het partnerpensioen. En mogelijk ook op een deel van het ouderdompensioen dat u bij PME heeft opgebouwd. Om alles goed te regelen moet u actie ondernemen.

Uw ex-partner heeft recht op de helft van het ouderdompensioen dat u opbouwde tijdens het huwelijk of de periode van het geregistreerd partnerschap. Om ervoor te zorgen dat uw ex-partner een deel van het ouderdompensioen rechtstreeks van PME ontvangt, moet u de verdeling zelf aanvragen. Dit heet verevening. Het is belangrijk dat u dit binnen twee jaar na uw scheiding of beëindiging van het geregistreerd partnerschap regelt. U kunt met uw ex-partner afwijkende afspraken maken. Deze afspraken moet u laten vastleggen in het scheidingsconvenant.

Let op: het recht op een deel van het ouderdompensioen geldt niet voor ongehuwd samenwonenden. Gehuwd samenwonenden moeten zelf afspraken maken over de verdeling van het pensioen.

Uw ex-partner heeft ook recht op het partnerpensioen dat u opbouwde tot de datum van de echtscheiding of de beëindiging geregistreerd partnerschap. Voor het recht op het partnerpensioen hoeft u niets te doen. Tenzij uw ex-partner afstand doet van het recht, dan moet u PME wel informeren.

Let op: ook ongehuwd samenwonenden kunnen recht hebben op partnerpensioen.

Als u verhuist naar, van of in het buitenland

Verhuist u binnen of naar Nederland? Meld uw nieuwe adres bij de gemeente waar u gaat wonen. Wij ontvangen dan automatisch uw nieuwe adres.

Verhuist u in of naar het buitenland? Schrijf u dan in de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) in. U voorkomt daarmee dat u belangrijke pensioeninformatie van ons mist. Inschrijven kan via één van de RNI-gemeenten. Wij ontvangen dan automatisch uw nieuwe adres. Meer informatie hierover vindt u op www.rvig.nl/brp/rni.

Als u werkloos wordt

Als u werkloos wordt dan stopt uw pensioenopbouw. Dit heeft gevolgen voor uw ouderdompensioen, maar ook voor uw partner- en wezenpensioen. U moet ons zelf informeren over uw werkloosheid. Doet u dit zo snel mogelijk.

Als u werkloos wordt heeft u de mogelijkheid om vrijwillig pensioen te blijven opbouwen. U betaalt dan 50% van de premie zelf, zolang u een WW-uitkering ontvangt. PME betaalt de andere helft.

Kijk voor meer informatie op onze website onder 'Jouw situatie' en 'Werkloos'.

Als u verlof opneemt

Bij betaald verlof, zoals zwangerschapsverlof, krijgt u uw salaris doorbetaald. U bouwt dan normaal pensioen op en hoeft geen actie te ondernemen. Als u met onbetaald verlof gaat, zoals ouderschapsverlof, heeft dit wel gevolgen voor uw salaris. En dus ook voor uw pensioenopbouw.

Als u ouderschapsverlof opneemt, dan kunt u pensioen blijven opbouwen over uw salaris tot maximaal € 79.719 (in 2021). PME betaalt over uw ouderschapsverlofuren 50% van de premie voor het ouderdompensioen en de overgangsregelingen. De andere 50% van de premie betaalt u zelf.

Als u sabbats-, studie-, of levensloopverlof opneemt dan kunt u ook pensioen blijven opbouwen. In dat geval betaalt u de hele premie zelf, dus ook het werkgeversdeel.

In geval van overlijden

Hoe blijven uw partner en kinderen financieel achter als u overlijdt? Wat is er vanuit de overheid en PME voor u geregeld? Uw nabestaanden kunnen recht hebben op:

- Anw-uitkering van de overheid
- Partnerpensioen van PME
- Wezenpensioen van PME

Meer informatie over wat te doen in geval van overlijden vindt u op onze website onder 'Jouw situatie' en dan 'Overlijden'.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Wilt u weten hoeveel pensioen u in totaal bij al uw werkgevers heeft opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl van de overheid. U kunt op de website inloggen met uw DigiD.

Daar vindt u het antwoord op de volgende vragen:

- Hoeveel AOW en pensioen heb ik opgebouwd?
  - Wat is mijn te bereiken pensioen?
  - Wat krijgen mijn nabestaanden als ik overlijdt?
  - Welke gebeurtenissen zijn van invloed op mijn pensioen?
-

Als u vragen heeft

Heeft u vragen of maakt u gebruik van de actie- en/of keuzemomenten? Ga naar 'Jouw situatie' op www.pmepensioen.nl of neem contact met ons op via www.pmepensioen.nl/contact.